

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.
Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hirdetés-
nél 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petítora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.
Bérmertelen leveleket
csak ismert kezeztől fo-
gadunk el.
Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

A tűzoltás és a tanítók.

Mikor a tűzoltói intézmény az első talap-
hódítási lépteket tette hazánkban, több helyen
a tanítókat is megnyerték ennek az ügynek,
sőt akárhány helyen vezérszerepet adtak a tanító
kezébe.

A mi tanítóink — hála Isten! — igen
vállalkozó szellemű emberek, kiket fent és alant
megszoktak szellemi omnibuszokul tekinteni. —
Többnyire ügygyei, bajjal, keservesen élő rétegét
képezik ők a társadalomnak; de már foglalko-
zásuknál fogva, mert mindig ártatlan gyerme-
kek társaságában élnek — gyermeket, romlat-
lan kedélyű nép, aki az élet ürmébe valóságos
vegyézi talentummal adja a humor cseppjeit
Meglehet őket nyerni minden jóra, minden ügyre.
Elvégezik a kezükbe adott munkát lelkiismeret-
esen, zugalódás nélkül, jó kedvvel. Ha kapnak
érte valamit, elfogadják, megköszönik: ha még
csak köszönetet sem mond senki a végzett munkáért,
azt sem hányják senki szemére. Mindig
keveset kérnek, ha kérnek s ha kevesebbet kap-
nak, azzal is beérik. Ha divatban volna az,
hogy az egyes pálya emberei „születnének“, azt
mondaná az ember, hogy mindnyájan tanító-
nak születtek; de így azt kell elfogadnunk,
hogy tanítók lettek. Nevelte őket ilyenre az
élet, a gyakorlat. Hamar megtanulták, hogy a
kopláló emberre nézve egészen mindegy: jaj-
gat vagy kacag. S mivel az eredmény mindkét
esetben ugyanaz, — ők inkább kacagnak; mert
ez mégis egészségesebb.

Hát a mi jóhumorú tanítóink, mint min-
den a közjó érdekében keletkezett mozgalom-
nak, úgy a tűzoltói intézmény megvalósításá-
nak is, buzgó hívei, harcosai lettek.

Hanem aztán egyszer csak az intéző körök-
nél fölkerekedett a kérdés: vajjon a tanító
hivatásával megegyezik-e a tűzoltás? — külön-
ösen pedig vállallhat-e a tűzoltóság körében a
tanító oly tisztséget, mely a tűzoltás körül az ő
mindenkori jelenlétét kívánja?

Akadnak hatóságok, kik ezt az elvi kér-

dést akként döntötték el, hogy a tanító lehet
ugyan tűzoltó, de oly tisztséget, mely őt tűz-
veszély alkalmával a tanítástól, az iskolától
elvonná, nem vállalhat.

Hát ha tekintetbe vesszük azt, hogy tűz-
veszély előadás közben is támadhat s olyankor
a növendékeknek akár elbocsátása, akár magukra
hagyása veszélylyel járhat: azoknak is igazat
kell adnunk, kik eképen gondolkoztak vagy
gondolkoznak ez időt is. De más oldalról, ha
nem akarunk ebben a kérdésben egészen merev
állást foglalni el s tekintetbe vesszük, hogy sem
a városban, sem a falun működő tanítók soha-
sem jutnak oly helyzetbe, hogy tűzvesz esetén
a növendékeket megbízható felügyelet nélkül
volnának kénytelenek hagyni, mit a m. minisz-
terium foglalt el azzal a döntvényével, hogy a
tanítóságot és a tűzoltói tisztséget kompatibilis-
nek mondotta ki.

Az országos tűzoltói szövetség választmánya
újabbban egy lépéssel tovább ment ezzel a kér-
désrel szemben.

Arról volt u. i. szó, hogy az országster-
örvendetesen szaporodó tűzoltó-egyletek műkö-
dését miképpen lehetne a célnak megfelelően
szakszerűvé tenni? Tapasztalati dolog, hogy
igen sok helyen, egyes falvakban is szerveznek
tűzoltó-egyleteket; el is vannak azok látva a
szükséges felszerelésekkel; de nem igen akad
egyetlen, aki a tűzoltókat azok használatára meg-
tanítaná, begyakorolná.

A tűzoltó szövetség választmánya a taní-
tókra gondolt s kérvénnyel járult a vallás- és
közoktatási miniszteriumhoz, hogy a tanítóképző
intézetek tantervébe vegye föl a tűzoltásban
való szakszerű kiképzést s így a tanítóknak
adjon a népnek szakképzett tűzoltókat, kik az
alakítandó tűzoltó-egyletek tagjait szakszerű okta-
tásban részesítsék.

Hogy a m. miniszterium ebben a kérdés-
ben minő elvi álláspontra helyezkedik, előre
nem tudható, de valami különös nehézségekbe
semmi esetre sem fog ütközni ez az óhaj. Mert
hisz abban az időben, mikor az egyes közsé-
geknek összes tűzoltói felszerelésük egy-egy

jámbor fecskendőből állott, mit a szentmihály-
lovával egy földél alatt őriztek, — a falu taní-
tója volt már az egyetlen szakértő tűzoltó, az
ő kötelességét képezvén a fecskendő-kezelés
tűzesetek alkalmával. Hát ha az az óhaj telje-
désbe megy, tulajdonképen csak modern folyta-
tása lesz a multnak.

De már bizonyára nem fogják a tanítóktól
kivánni sem a tűzoltók orsz. szövetsége, sem
az egyes községek, hogy ezt is csak a jó Isten
nevében végezzék.

Hogy a tűzoltás szakszerűvé tételére ez a
legpraktikusabb mód, ez időt kínálkozik, az
bizonyos s remélni is lehet, hogy ezt a prakti-
kus gondolatot magasabb körökben is fel fog-
ják karolni. De nagyon hálás és méltányos
munkát végzett volna az orsz. tűzoltó-szövetség,
ha egyuttal azt is kiemelte volna: minő módon
lehetne a különben is rendkívüli szerényen
dotált tanítókat ez újabb teherviselésért anyagi
elismerésben részesíteni.

Vármegyénkben a tűzoltói intézmény szé-
pen elterjedt s nagyon jól is van szervezve.
A kérdés tehát minket nagyon közelről érint és
érdekel. Általános érdekek kívánják, hogy a
tűzoltói szakképzés eme gyakorlati módja fölött
discussiot folytassanak illetékes körök s gondol-
kozzanak legbiztosabb eredményt ígérő kivitel-
módozatokról.

A „Zalamegyei Gazdasági Egyesület“ hivatalos értesítője.

Műtrágya.

Azon műtrágyák, melyek az idei őszi vetés-
nél lennének alkalmazandók, már most meg-
rendelendők, — nehogy a készlet kimerítettén,
a szükségelt mennyiség elkésve — vagy egyáltalán
ne legyen kapható.

A gazdasági egyesület már évenként
nagyobb megrendeléseket eszközölt a fel-
tart AK II. jegyű superphosphát esont-
lisztből s ez több gazda által sikerrel is alkal-
maztatott.

Nagyobb megrendelések reményében, a
gyár ezen trágyát a zalaegerszegi állomásra

„Zalamegye“ tárcája.

Öld meg hát.

Írta: Naginé Karay Mariska.
(Folyt. és vége.)

Ilma ott ül íróasztalánál és ír.

..... Gondoltam-e tegnap, midőn Emmike kedv-
ért részt vettem a bálban, hogy ott találkozni fogok
vele?

A hetedik levél megjött, de élőlőszóval mondta el
tartalmát. Jól intezte a dolgot, nem szökhettem meg
előle, meg kellett hallgatnom. És mit mondott? A fejem
kábul, ha rá gondolok; azt hiszem sokszor, hogy csak
álmodtam. Ott ült mellettem, kezem az övében pihent,
éreztem torró reszketését. Rám tekintett, mint hajdan
és azt mondta, hogy szeret... Milyen gyönyör fogja
el lelkemet, ha rá gondolok, s milyen kegyetlenül hideg
voltam hozzá még is. Hogy kért, hogy könyörgött, hogy
bocsássak meg neki, hogy feledjem el a multat, s én
durván, szívtelenül utasítottam vissza. Miért tettem? A
szívem földobogott láttára, öröm fogta el lelkemet, s én
megállhattam azt, hogy keblére ne vessem magamat.
Többet tettem annál, durván, sértően bántam vele, a
vissza fojtott keserűség utat tört lelkemem, kiönthettem
azt végre. Pedig nem jól tettem. Hét éve már, hogy
nem látam, csupán álmaimban; most ott állt előttem,
csak kezemet kellett volna érte kinyujtanom... Pedig
milyen édes, lágy volt a hangja, midőn könyörgött,
milyen megindító, mikor panaszkodott; a szívem földo-
bog, ha halk suttogására gondolok... Mennyi biza-
lom, remény tükröződött férfias szép arcán, milyen
szeretettel csüngött rajtam tekintete... Mi szállta meg

az én dacos, kevély lelkemet, hogy nem birt megin-
dulni rajta? hogy olyan kegyetlen sértést vágtam a
szeme közé? Hiszen magam sem hittem, amit mon-
tam. Oh azt nem fogja nekem megbocsátani soha!
Magam vágtam el az utat a közeledésre; most már
nyugodt lehetek, nem fog többé üldözni szerelmével.
De nyugodt vagyok-e? Oh nem, nem! Bánt a lelki-
meret, fáj, ha vissza gondolok; szeretnék oda rohanni
hozzá és kérni, hogy bocsáss meg!... Késő, késő. Azt
hittem, gyűlölöm, elhítemtem magammal azt, pedig most
érem, hogy még mindig szeretem... Most értem
meg csak magamat, azért volt az én szívem mindenki
iránt érzéketlen, mert ő tölté azt be egészen, s még is
midőn eljött jogait követelni, sértő kacajjal dobtam el
magamtól. Megbántam tettemet, az szászor megbántam,
de megjelenése oly váratlanul hatott rám, hogy teljesen
elvesztém eszemet. Mit mondtam? nem is emlékszem
már rá, de azt tudom, hogy igen-igen durván bántam
vele, beláttam, arcul ütöttem büszkeségét. Följajdult rá
s ez nekem akkor milyen jól esett, s most sirni tud-
nék, ha rá gondolok. Eljön-e újra? Elfogja-e feledni
a sértést? győz-e szerelme büszkeségemen? Ugy kinozza
lelkemet a kétség, ugy szeretném túlébe susogni: jöjj
vissza, oh jöjj vissza.....

Ilma észre sem vette, hogy Emmike nyitott a
szobába, pedig a kis leány nagyon sápadt volt és aka-
dozva mondá:

— Ilma édes, ne ijedj meg... Faludy Géza pár-
bajban elesett....

Mint a szíven talált madár, sikoltott föl a leány s
megfenyegetővén öklével az eget, kinosan hörgő:

— Átkozott legyen a kéz, amely azt tette!

— Ilma! édes Ilma! kiáltott föl Emmike fájdalom-
mal — ne átkozd meg őt, az én szívemet törőd meg
vele!

— Zoltán tette, — suttogá leverten Ilma s elő-
törték könyei — igaz én mondtam egyszer neki: öld
meg hát! és ime ő csakugyan megölte!...

Emmike féltéken karolta át a kinosan zokogó
leányt s vigasztalni akarta.

— Ne sirj drága Ilmám, ne sirj; nem kérden,
mi volt ő szívednek, könyeid megmondják azt nekem.
Zoltán tette, igen ő; oh de ne átkozd azért szegényt;
megbánta tettet, magából kikelve rohant hozzám, meg-
engeded-e, hogy bejőjjön hozzád?

Ilma vadul rázta fejét.

— Nem akarom látni többé soha, soha, engem
is megölt vele!

Izenetet hoz tőle — folytatá Emmike — Faludy
látni akar téged....

— Hát nem halt meg? kérdi Ilma hirtelen föl-
emelve fejét és könnyei elapadtak, — oh miért nem
mondta ezt mindjárt.

— Ne reménykedjél szegény Ilmám — mond a
kis leány szomorúan — még nem halt meg, de....

Mit akarsz mondani? azt hogy meghal? nem
igaz! — kiáltá a leány szilajul — nem fog meghalni,
én nem engedem!

— Mellén ment a golyó keresztül... Emmike
nem folytatta tovább, nem akarta gyötörni a szegény
leányt, ki lázas izgatottsággal kapta magára felöltőjét.

— Engem akar látni, — mond és oly erővel ölelte
magához Emmikét, hogy a kis leány majd sírva fakadt —
te nem tudod, nem érted, mit tesz az: ő látni akar
engem....

A magas vánkos torlasz között, inkább ült, mint
feküdt a halálosan sebesült férfit; halvány arca még
halaványabb lett a sok vérvesztéstől, de eszmélete nem
hagyta el.

Bágyadtan mosolygott a belépőre, Ilma hátra veté
fátyolát s zokogva borult ágyára.

szállítva metermászánként (100 klg.) 6 frt 30 kr-ért ajánlotta az egyesületnek (árjegyzéki ár 7 frt.)

Felhívom a T. tag urakat, hogy a kik az egyesület útján óhajtják ezt beszerezni, ebbeli rendelkezésüket az egyesületi titkárságnál **f. é. augusztus hó 10-ig** eszközölni sziveskedjenek.

Thomas salakliszt nagyobb rendeléseknél 100 kilónként 3 frt 30 kr. a budapesti teherpályaudvarhoz szállítva kapható.

Zala-Egerszeg 1891. jul. 16.

Orosz Pál
e. titkár.

Jegyzőkönyve

a zalamegyei gazdasági egyesület 1891-ik évi július hó 5-én Keszthelyen tartott rendes közgyűlésének.

Jelenlevők.

Háczky Kálmán ügyvezető elnök, Koller István II-od alelnök, Bogyay Máté, Skublics Gyula, Czako Béla, Thassy Ferenc, Malatinszky Ferenc, ifj. Háczky Kálmán, Baranyay Odón, id. Reischl Vencel, Koller Ferenc, Klász József, Gaál Miklós, Csertán Károly, Botka János, Farkas József, Kemény Andor, ifj. Rajky Lajos, Szűcs Zsigmond, Szűcs Dezső, Solyomy Lipót, Hegedűs Béla, Deiminger Imre, Riedl Ödön, Baán Kálmán, Hertelendy Ferenc, dr. Csanády Gusztáv, Kiss József, Barcza László, Papp Sándor, Hertelendy József, Szalós Mihály, Orosz Pál egyesületi tagok, utóbbi úgy is mint jegyző.

Elnök úr üdvözlö a tagokat s az ülést megnyitja, melyen a következő tárgyak intézettek el:

63/70.

A vidékenként alakítandó gazdasági bizottságokról. A gazdasági egyesület f. évi május hó 3-án tartott közgyűléséből 38 1891. sz. a. kiküldött egy bizottságot azon célból, hogy tegyen javaslatot az iránt, miként lehetne a fontosabb közgazdasági ügyeket nem csak a központból, hanem az egyes vidékek érdekeit és viszonyait szem előtt tartva, a helyi viszonyoknak leginkább megfelelően vidékenként is elintézni.

A bizottság ülését f. hó 4-én tartotta Keszthelyen; a bizottság tagjai közül megjelentek: Háczky Kálmán elnök, Barcza László, Baán Kálmán, Deiminger Imre, Koller István, Skublics Gyula, Bogyay Máté, Csertán Károly, Csertán László, Czako Béla, Farkas Sebestyén és Orosz Pál bizottsági tagok.

Több indítvány és az eszme beható megvitatása után, a bizottság a következő javaslatot tartja legcélszerűbbnek — s azt elfogadás végett a közgyűlés elé terjeszti:

Javaslat.

Alakítsassék a megye minden járásában egy gazdasági bizottság, mely azon vidék érdekeit képviselje, annak minden közgazdasági ügyét előmozdítani, — a gazdálkodás minden ágát figyelemmel kísérvén, annak hiányait orvosolni, vagy korszerű intézkedések által változtatni igyekezzék.

A mely vidéken gazdasági körök léteznek, ott a körök alakítsák meg ezen bizottságot; a hol gazda körök nincsennek, ott az anya-egyesület választja meg azt.

Zalamegyében ez idő szerint 3 gazdakör működik: u. m. 1-ső a keszthelyi, mely kiterjed a keszthelyi, tapolezai és pacsai járásokra, 2-ik a sümegi, ez kiterjed a sümegi és zala-szentgróti járásokra, 3-ik a nagylengyeli, mely a zala-egerszegi és novai járások kisebb részét foglalja magában.

Nincs gazdakör a következő járásokban: Nagykanizsa, Alsó-Lendva, Letenye, Perlak, Csáktornyaiban; ezekben, úgy a Zala-Egerszeg és novai járásokban, melyeknek csak csekély része foglalatik a nagylengyeli körben, az anya-egyesület választja meg a bizottságot.

A férfi egyik kezét fejére tette, megsimogatta a hullámos, szép haját.

— Hát eljöttél még is? milyen boldoggá tettél Ilma, nem haragszol már rám ugy? most már nyugodtan halok meg.

— Nem halsz meg Géza! — kiáltott föl a leány — nem, nem engedem, hogy meghalj, vagy én is veled megyek!

Milyen földöntült gyönyör ragyogott a fáradt, megtört szemekben a leány szenvedélyes szavaira! Elfeledé a tilalmat, el azt a vérző nagy sebet s keblére ölelte a leányt. E heves mozdulatra a vér újra megindult. Ilma látta, mint töri át magát a köteléken, mint csurog végig a fehér patyolaton.

— Oh én átkozott! — kiáltá magán kívül — ki mindennek az oka vagyok; értem, miattam szenvedsz; oh ne rázd a fejed, látom arcodon.

— Ne gyötörd magad Ilmám, nem szenvedek én oly nagyon, mint gondolod — és a férfi mosolyogni próbált — hisz mi is ez a seb ahhoz képest, amit te tegnap szavaiddal ejtetél lelkemen?

— Bocsáss meg Géza, bocsáss meg! — rebegett elfulladva a leány s összekulesolt kezeit esdeklően emelte fel hozzá. — Örült voltam, nem tudtam, mit teszek. Az Isten úgy tegyen boldoggá, amint te megbocsátasz nekem.

— Akkor az Isten nagyon, nagyon boldoggá fog tenni, suttogá a férfi s a könyörgő kis kezeket ajkához vonva, kinosan sóhajtott föl: miért is kell nekem most meghalnom.

— Oh ne mondd ezt, ne mondd ezt! — esengett a leány és kinosan rándult össze — az Isten nem lehet oly kegyetlen, ő nem fog téged elvenni tőlem. De nem is engedem — folytatá szilajul — nem engedem, hogy meghalj, küzdeni fogok érted a mindenséggel, vissza imádkozlak a másvilágból is.

Ezen vidéki gazdasági bizottságok észleleteiket, javaslat avagy kívánalmaikat, ott, hol gazdakör működik, első sorban ahhoz terjesztik be, a hol az nincs, közvetlen az anya egyesülethez. Az anya egyesület a beérkezett ügyszerkeket kiosztja a szakosztályoknak megvitátás céljából, a szakosztályok pedig jelentésüket az anya egyesülethez küldik, mely azt a közgyűlés elé terjeszti. Ha azonban a szakosztályok véleményét nem adnának, ily esetben az ügyet a legközelebbi közgyűlés tárgyalja.

Ezen bizottságok mielőbb megalakítandók; felhívandók tehát a gazda körök, hogy a bizottságokat már a legközelebbi közgyűlésen megalakítsák és erről a jelentést az anya egyesülethez betérjessék, épen így az anya egyesület is legközelebbi ülésén választja meg a gazdasági bizottságokat.

Ezen bizottságok ülései nyilvánosok lesznek s ezeken bárki résztvehet.

A javaslat a közgyűlés által elfogadtatik és a vidéki gazdakörök elnökeinek kiadatni határozatlik.

64/69.

A „balaton vidéki phylloxera elleni védekező egyesület“ kérvényéről és annak működéséről.

A „balaton vidéki phylloxera elleni védekező egyesület“ elnöke kérvényt nyújt a gazdasági egyesülethez az iránt, hogy a gazdasági egyesület f. évi költségvetésében a 13-ik pont alatt „amerikai szőlő telepek“ jutalmazására felvevő 200 frtot 300 frtra felemelje s a tennebb említett védekező egyesület céljaira bocsátani kegyeskedjék.

A felvett kérvényből meggyőződött a közgyűlés ezen alig egy év óta alakult védekező egyesületnek áldásosan sikeres működéséről, ugyanis: az egyesület a bérbe vett területen a f. év tavasza folyamán elültetett 9433 anya tőkét, leiskolázott további telepítés céljából 23497 darab részint gyökeres, részint sima vesszőt, továbbá a tagok között kiosztott 25.430 darab gyökere amerikai vesszőt, épített szénkéng raktárt, beszerzett feeskendőket stb. mindez azonban gyenge anyagi erejét már-már kimerítette.

A közgyűlés teljes elismeréssel fogadja a védekező egyesület sikeres működését, de teljes tudatában azon elszomorító körülménynek is, hogy a balaton vidéki szőlőhegyek pusztulása által azon vidék lakosságát mily kiszámíthatatlan nagy csapás sújtja, és hogy előre láthatólag mihamarább a gazdasági tönkretelés örvényébe sodortatnak, saját hatáskörében s anyagi viszonyaihoz mérten hasonló üdvös célokra még erejét meghaladóan is szívesen hoz áldozatot, és így az előirányzott 200 frtot 300 frtra emeli, s azt a védekező egyesület céljaira kiadja, ezen összeg kiutalásával Háczky Kálmán ügy. elnök urat megbizja; mindazonáltal az összeg mely célokra történt felhasználásáról jelentést teendő az egyesülethez.

Ezen határozat Skublics Gyula urnak, a balaton melléki védekező egyesület elnökének, kiadatlik.

65/52.

A Keszthelyi vidéki gazdakör kérvénye, melyben a kis birtokosok részére jó vetőmagvak beszerezhetésére pénz alap létesítését kéri az anya egyesületől.

A Keszthelyi vidéki gazdakör elnöksége kérvényt nyújt be az iránt, hogy a vidékbeli kis gazdák érdekeit előmozdítása szempontjából — szükségesnek tartani a gazdakört, hogy a kis birtokosok részére jó vetőmagvakat szerzhessen be.

Azonban a kör anyagi helyzete ezen üdvös célra — egy bizonyos összeget — mint előleget fordítani meg nem enged — s így az anya-egyesülethez fordul azon kéréssel, hogy az a keszthelyi vidéki gazdakört ezen nemese cél elérésében támogassa akként, hogy különféle vetőmagvak beszerezhetésére a kör pénztárának előlegezzen 500 frtot oly formán, hogy a fölösleges tőke ideiglenesen takarékpénztárral kezeltesse, s a vetőmagvak kiosztása után, az egyesektől átvett vetőmagvak ára beszédetvén, a leszámolás az anya egyesülettel évenként eszközöltessék.

— Akkor csak imádkozzál jól édesem, mert hidd el, közel járok hozzá. Ne ijedj meg Ilmám — mond megszorítva a reszkető kis kezét — s ne vádold önmagadat; a sors könyvében ez volt megírva rólam, s végzetet senki sem kerülheti ki. Az a boldog golyó átlukasztotta a mellemet, az a hobortos fiú nagyon jól célozott. Hiszen megmondtam világosan, a szemembe, hogy meg akar ölni.

Nem tudom, minő viszonyban van ő veled, tegnap meghalotta beszélgetésünket s párbajra kényszerített; az a gyanu, hogy te őt szereted, még jobban elkeserített, nem volt az életnek semmi becsé előttem, rajta hát! gondolám, öljük meg egymást.

A férfit kifárasztá a hosszas beszéd, kimerülve hunyta le szeméit. Ilma megrettent, amint a halvány, élettelennek látszó arcra nézett.

Ha meghal . . . . .

Néhány orvos jött sietve s kérték Ilmát, hagyja el rövid időre a szobát, míg a sebet alaposan megvizsgálják.

Ilma habozott, hátha meghal az alatt, ott akart maradni, a férfi is kérte, hogy kimélje meg magát attól a kintől, amit az iszonyu seb látása okozna. De a leány nem ment, segíteni akart az orvosoknak, az ő gyöngéd érzése nem fog úgy fájni. Vigyázva bontá le a rögtönzött köteléket, de egy tekintetvet vetve a sebre, ereje elhagyta, ájultan esett össze.

— Ugy-e mondtam? suttogá a beteg s szemeivel kísérté a leányt, kit a mellékszobába vittek.

— A seb súlyos, de nem feltétlenül halálos, — mondták az orvosok, a remény nincs kizárva a folyógyógyulástól.

Remény! Csak ez egy szóért esdett a leány, bizott szerelmében, önfeláldozó ápolásában, hogy vissza adja kedvesét az életnek, ha csak egy parányi remény van.

A közgyűlés méltányolva a célba vett intézkedés fontosságát, a kívánt 500 frtot megszavazza olyképpen, hogy az, mint forgó tőke, „vetőmag beszerzési alap“ címén kezeltesse, ennek mikénti felhasználásáról pedig a számadás az anya egyesülethez évenként betérjesszessék.

Ha a kör feloszlanék, vagy más oly körülmény fordulna elő, hogy az előlegezett tőke az anya egyesületnek visszatérítendő lenne, ez esetben az 500 frt tőke és annak csak a takarékpénztári betét könyvekben kitüntetett kamatai lesznek vissza térítendőek. Ezen összeg kiutalásával közgyűlésileg Háczky Kálmán elnök úr bizatik meg; a közgyűlési határozat pedig Bogyay Máté urnak, a Keszthelyi vidéki gazdakör elnökének, megküldetni rendeltetik.

66/51.

A f. évben Csáktornyan rendezendő kerti termény és gyümölcs kiállításával kapcsolatos tenyész állatdíjazás rendező bizottsági elnök, Molnár Elek tagtárs úr, jelent, hogy közben jött magán körülményei folytán ezen megbízatásának meg nem felelhet.

A közgyűlés sajnálattal tudomásul veszi a lemondást, és helyére rendező bizottsági elnöknek Ziegler Kálmán csáktornyai lakos, tagtárs urat választja meg. Miről nevezett újon választott elnök értesítetni határozatlik.

67/53.

A „Sümeg vidéki gazdakör“ indítványozza, hogy egy gazdasági termények, állatok stb. adás-vételét közvetítő „ingyen hirdető hírlap“ létesíttessék; vagy hogy a gazdasági egyesület rendes „Értesítője“ ezen rovattal kibővíttessék.

Ezen indítványra ügyvezető elnök úr megemlíti, hogy a gazdasági egyesület „Értesítőjének“ kiadása és szétküldésére nézve, a szerződés 3 évre megkötöttet s így a kívánt újításra vonatkozólag a kiadóval kell értekezni.

A közgyűlés az ügyvezető elnök urat megbizja, hogy a „Zalamegye“ című lap szerkesztőjével, ki egyúttal az „Értesítő“ kiadója is, a hirdetési rovat életbe léptetése iránt értekezzen s ha esetleg szükségesnek látná, ez érdemben egy szűkebb körű bizottságot is hívjon össze. Az eredményről pedig jelentését a jövő közgyűlésre terjessze be.

68/54.

A Tapolezán f. évben rendezendő, eseléd jutalmazással kapcsolatos tenyész állat díjazás rendezésével megbízott bizottság betérjeszti f. évi július hó 17-én tartott gyűlésének jegyzőkönyvét.

Jegyzőkönyv.

mely felvettetik Tapolezán 1891. évi június hó 17-én, a Tapolezán tartandó szarvasmarha tenyészállat kiállítással kapcsolatos, eseléd jutalmazás ügyében kiküldött bizottság gyűlésén.

Jelenlevők

Hertelendy Ferenc elnöklete alatt Skublics Gyula, Bogyay István, Gyömörey Gáspár, Barcza László, Szűcs Zsigmond, Hertelendy István, Deiminger Imre, Mojzer Ferenc s a keszthelyi gazdasági tanintézet intézője.

Elnök úr üdvözlö a jelenlevőket, a gyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésére Szűcs Zsigmond urat kéri fel. — Előadja azután, hogy tekintettel az időjárásra s az aratás hátramaradására, célszerűnek vélné, ha a kiállítás a kitűzött július 14-ikről elhalasztatnék, mert éppen ez időben van a gazdaközönség saját gazdasági munkáival legjobban igénybe véve. — Hosszas eszmecseré után elhatároztatik, hogy az szept. hó 5-én tartatik meg a következő megállapodás szerint:

1. A kiállítónak csak saját nevelési s Zalamegyében tenyésztett állata díjazatik, miért is szükséges, hogy e körülmény községi bizonyítvánnyal, vagy a személyesen jelenlevő két községi előjáró által igazoltassék.

2. A szilaj fajú bikák és üszök 2 és fél éves korukig, a nyugoti fajú bikák és üszök 2 éves korukig díjaztatnak; a 6 hónapon aluli bika s üsző borjak csak anyjukkal együtt díjaztatnak.

A sebláz rendes letolyású volt és lassan bár, de jobban lett, el is követett Ilma a világon mindent érte.

Az öröm könyveivel szemében ült a lábadozó beteg mellett, nem volt már hideg a szép alabastrom arc, a boldogság pirja égett azon, a gúnyos vonás ajkairól, a fagyasztó hidegség szeméből eltűntek mind, alig lehetett rá ismerni.

Emmike híven osztozott az ápolásban, s örült Ilma boldogságának, ő volt a ház vigasztaló anyyala a nehéz, válságos időkben.

Midőn Géza teljesen fölépült, Emmike újra körül cirogatta Ilmát, most már szabad volt, megmerete már mondani azt, ami oly régen fájt lelkének.

— Te boldog vagy Ilma — mond sóhajtva — tégy boldoggá engem is; bocsáss meg Zoltánnak.

A leány arca elborult, észébe jutott újra minden, majd Emmikére nézett és nem habozott.

— Hiszen nem haragszom én Zoltánra; az Isten irgalommal volt hozzám, hogy lehetne hát harag az én lelkemben valaki iránt?

— De te megátkoztad őt.

— Nem volt az átok kedvesem — mond megnyugtatóan Ilma — az csak a fájdalom kétségbeesett fölkiáltása volt, de ha az neked fájt Emmikém, vissza vonom azt és azt mondom: legyen áldott az a kéz, mert ő adta vissza az én életboldogságomat! Jó lesz így?

Sokszor elbeszélgetnek a multról. Ilma már régen boldog neje Faludy Gézának, és Zoltán állandó vendége házuknak. Emmike elpirul és mosolyog, ha Zoltán mellé ülve nézi, amint szorgalmasan dolgozik; himez, varr egész nap, ő tudja minek; Ilma pedig titkon készíti a kis lány kelengyéjét, jól tudja, hogy nem sokára szükség lesz rá.

3. A díjak, tekintet nélkül a kiállító társadalmi állására, kivétel nélkül osztatnak ki; ezenkívül I. és II. osztályú dícsérő oklevelek adatnak ki.

4. A bírálót a versenyre elővezetett marhák felett a közgyűlés által kiküldött bizottság a helyszínen teljesíti, és a díjakat az érdekesítetteknek nyilvánosan kiosztja.

4. A bizottság jelentésében a díjazott marhák faja, neve, származása, ára, természetes leírása, továbbá a tulajdonos neve, lakhelye, polgári állása s valjon az állat eladó-e vagy sem, lehetőleg körülményesen előadandó.

6. A díjazás kiterjed a tapolczai, sümegi s keszthelyi járásokra.

7. A díjazás Tapolczán a városház udvarán tartatik meg, s kezdődik reggeli 9 órakor. — A bejelentések szept. 1-ig Vastag János felső népiskolai tanár urhoz Tapolczára intézendők, ki a díjazás jegyzőjéül is felkérte.

A díjak a következőképp állapították meg:

Bika s üszöre I-ső díj van 2; egy-egy 4 drb 10 francos arany vagyis 20 frt, összesen 40 frt. — II. díj van 2; egy-egy 3 drb 10 francos arany, vagy is 15 frt, összesen 30 frt. — III. díj van 4; egy-egy 2 drb 10 francos arany vagyis 10 frt, összesen 40 frt, IV. díj van 6; egy-egy 1 drb 10 francos arany vagyis 5 frt, összesen 30 frt azaz összesen 28 drb 10 francos arany vagyis 140 frt.

Tehén borjával I. díj, egy 4 drb 10 francos arany 20 frt. — II. díj, 2. 3 drb 10 francos arany vagyis 30 frt, azaz 10 drb 10 francos arany vagyis 50 frt. — Ezenkívül I. II. oszt. dícsérő oklevél.

A cseléd jutalmazás feltételei:

A cseléd jutalmazásban részt vehetnek legalább 10 évig folyton egy helyen szolgáló, jó erkölcsű és szorgalmas gazdasági cselédok. — Mivel ezen jutalmazás csak a mezőgazdaság érdekében tartatik, abban a juhászok részt nem vehetnek, valamint az oly cselédok sem, kik már ily díjazásban valamikor részesültek. — Majorgazdák s hajdúk csak dícsérő oklevéllel jutalmazhatók. — Szükséges a pályázatához a cseléd tartó gazda bizonyítványa, mely a községi előjáróság által is megerősítendő.

Díjak a következők:

Egy I-ső díj a legérdemesebb szolgának 20 frt. — Két II-ik díj egyenkint 15 frt, összesen 30 frt; III. ik díj 3, egyenkint 10 frt összesen 30 frt; négy IV. ik díj egyenkint 5 frt, összesen 20 frt vagyis összesen 100 frt. — Ezenfelül még fentartatik 10 frt tartalékul.

Végül elhatározottak, hogy egy hirdetésny fog kinyomatni, s az a zalamegyei gazdasági egyesületnek, a vidéki köröknek, a keszthelyi magy. kir. gazdasági tanintézet titkárnak, s a három járás tekintetes főbírájának megküldetik.

Tapolcza, 1891. június 17-én.

Szűcs Zsigmond **Hertelendy Ferenc**
r. b. elnök.

A jegyzőkönyv a közgyűlés által változtatlanul eljogadtatik s az értesítőben közzétételük.

A közgyűlés elé terjesztetik ez alkalommal, hogy a Sümeg vidéki gazdakör f. évi szeptember 6-án votómag kiállítását, 7-én pedig szántás versenyt rendez Sümegen.

Az „Értesítőben“ közhírré tételük.
69/55

A „nagy lengyeli“ gazdakör ügyeinek megvizsgálására kiküldött bizottság jelentéséről.

Jegyzőkönyv.

felőle 1891-ik évi június hó 7-én Nagy Lengyelben az egyesület 1891 évi február 9-én tartott közgyűlése által 5140/890 sz. a. hozott határozatával, a nagy lengyeli kör ügyeinek megvizsgálására és elintézésére kiküldött bizottság ülésében.

Jelenlevők:

Skublics Jenő küldöttségi elnök, Csillagh Gyula, Farkas József, Orosz Pál küldöttségi tagok, utóbbi egy is mint jegyző.

Horváth Alajos a n. lengyeli kör elnöke, Strausz Sándor a kör jegyzője, Rózsás Kálmán a kör pénztárnoka.

A kör tagjai szépszámmal jelenvén meg, az elnök lelkes szavakkal fejti ki a gazdakör üdvös hatását a gazdálkodás haladására, — megemlíti azonban, hogy mivel a nagy-lengyeli gazdakör az utolsó években létezől mi életjelet sem adott s teljes pangásban leledzett, indítatva érezte magát az anya egyesület az itt jelenlevő küldöttséget kiküldeni azon megbízással, miszerint tájékoztatást szerezzen arról, indokolt-e továbbra ezen kör fennállása, egyáltalán kívánják-e a kör tagjai, hogy továbbra is fenn álljon s ha ezt óhajtánák, hajlandók-e a reájuk háruló kötelezettségeiknek eleget tenni.

Ezen kérdés feltételén, a jelenlevők egyhangulag oda nyilatkoznak, hogy a kör fenntartását továbbra is óhajtják, de csak az esetre, ha az éveken át tapasztalt pangásból kimozdul, mely esetben kötelezettségeiknek pontosan eleget is teendének.

A kör tagjainak ezen nyilatkozata, mely a kisgazdák helyes érzéséről és itélő tehetségéről, de egyszerűségről áldozat készségéről is tanuskodik, közelsimeréssel találkozott.

Ez után a küldöttség elnöke előadja, hogy letelvén a kör tisztviselőinek 3 éves megbízatása, minthogy a tisztikar lemondott, választás válik szükségessé, a választás megtartása nyomban el is rendeltetvén, meg is tartott.

Megválasztottak egyhangulag elnökek: Farkas József felső-bagodi birtokos ur, helyettes elnöknek Horváth Alajos nagy-lengyeli birtokos ur, jegyzőnek ismét Strausz Sándor nagy-lengyeli birtokos ur, és pénztárnoknak Rózsás Kálmán nagy-lengyeli lakos és birtokos, aki a kör pénzeit illetve számadásait 1890. január 1-től ez ideig is kezelte.

Az 1889. évi számadások betérjesztettek, ezek átvizsgálattván, készpénz maradvány találtatott: 28 frt 90 kr., mely összeg az 1890-ik évi számadásban, mint maradvány veendő fel. Minthogy az 1889-ik, valamint az

1890-ik évről tetemes tagsági díj követelés áll fenn, elhatározatik, hogy az 1890-ikről vezetett számadások f. évi augusztus hó végeig multhatlanul betérjesztendők az anya egyesülethez, és a hátralékok beszedendők ezen időre.

Elhatározatik továbbá, hogy a kör által kihelyezett gépek, amennyiben használhatlanok volnának, azonnal megjavíttassanak s a kör alapszabályainak értelmében osztassanak szét.

Továbbá az alakuló gyűlés a következő tiszteletdíjakat állapítja meg: a kör jegyzőjének évi 50 frtot, a kör pénztárnokának évi 10 frtot.

Elhatározatik, hogy f. é. július hó első felében egy közgyűlés tartatik, melyen a kör szükségleteinek beszerzése és annak egyéb ügyei felett fognak határozni, a határozatok az anya egyesülethez betérjesztendők.

Egyéb teendője a küldöttségnek nem lévén, miután a szíves érdeklődést az elnök ur megköszöni s a kör-ügyeinek pártfogására kéri fel az újon választott kör-elnököt, az ülést bezárja. Kmt.

Jegyzette:
Orosz Pál
e. titkár.

A jelentés tudomásul vétetik s az „Értesítőben“ közzé tételük.

70/59.

A Sümeg vidéki gazdakör felhívása a sertés orbánc elleni védő oltás eszközésére.

Felhívás

a sertés-orbánc elleni védő oltás eszközésére.

A sertés orbánc oly nagy mértékben pusztít sertéseink között, hogy némely vidéken egész járvány-szerűen lépett már fel. Egyedül haszonnal alkalmazható biztos gyógymód e veszedelmes baj ellen a beoltás, mely sajnos még kevéssé van vidékünkön elterjedve. Az „állat-egészségügyi évkönyv“ a beoltott sertések számát a következőképp közli:

1887. évben	5265 darab.
1888. „	24498 „
1889. „	122552 „

Az 1890. évről a hivatalos kimutatás még hiányzik, de mindenesetre azon évből is oly rohamos emelkedés lesz kimutatható, annál is inkább, mert az oltóanyagot az 1890. évtől Budapesten lehet beszerezni, míg ezelőtt csak külföldről volt kapható.

A fenti számok maguk is igazolják a sertés orbánc elleni oltás hasznát. Az 1890. évben a sümegi járásban közel 900 drb. sertés oltatott be s ezek közül az oltás következtében csak egy drb. hullott el s mindeddig a beoltott állatok közül orbáncban egy sem pusztult, míg a be nem oltott állatok között a sertés orbánc járvány-szerűen uralkodott. Nem lehet kizárni, hogy az oltás következtében néhány darab sertés elhullik, de ez oly kis százalékot tesz ki, hogy az oltás hasznával összehasonlítva e kis százalék is elenyészik.

A Sümeg vidéki gazdakör régóta figyelemmel kíséri e baj rohamos terjedését, felismerve az oltás nagy fontosságát s belátva annak határozott hasznát, határozatilag kimondotta, hogy segéd kezét nyújt a gazdaközönségnek az oltás könnyebb eszközésére s hogy anyagi körülményeihez képest a kisebb s kevéssé vagyos gazdákat az oltó anyag beszerzésében segélyezni fogja; miután azonban kevesebbet, mint 100 darabot, egyszerre beoltani nem lehet s ennél kevesebb oltó anyag nem kapható, felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy oly tulajdonosok, kik 100 drb. sertéssel nem bírnak következzenek s oltási szándékukat vagy a kör alulírott elnökénél, vagy jegyzőjénél jelentésként be, a midőn az oltás napjáról s mikénti keresztül viteléről értesítetnek.

Amint az oltó anyag megérkezik, azt azonnal fel kell használni, nehogy megromoljék. Az oltást Shnitzler Jakab sümegi állatorvos úr végzi a gazdakör útján 100 drb. után 8 forint díjért; (megjegyzendő, hogy az oltás 2-szer eszközöltetik, másodsor tizenkettő napra az első oltás után.) Az oltó anyag a szállítási díjon kívül 100 drb. malacra 10 forintba kerül, melyből a gazdakör hajlandó egyes községet kedvezményben részesíteni.

A Sümeg vidéki gazdakör megbízásából

Szűcs Zsigmond **Barcza László**
a gazdakör jegyzője a gazdakör elnöke.

A közgyűlés elhatározta, hogy nem csak az egyesület útján, hanem a tekint. törvényhatóság által is támogatni és telthetőleg anyagi áldozattal is elősegíteni fogja a védőoltásokat.

Felkéri határozta tehát a törvényhatóságot, hogy a védőoltás üdvös és hasznosságát a körjegyzőségek útján is közzé tenni és a népet buzdítani sziveskedjék.
71/56.

A nmltsgu m. kir. földmívelésügyi miniszter körrendelete a csemege szőlők értékesítése tárgyában. Tudomásul szolgál.

72/57 és 61.

A székcs-felhívási m. kir. honvéd parancsnokság és a cs. és kir. soproni hadsereg ellátási raktára élelmezési szállítási felhívásai.

Tudomásul szolgál.

73/63.

A m. kir. földmívelésügyi miniszterium körözüvénye a magtárak tisztán tartásáról — nehogy zsiszikes gabona szállítassék a vasutakon. — mert ily esetben egész vidékek is elzárhatnák a vasuti forgalomtól.

Tudomásul szolgál.

74/66.

A m. kir. földmívelésügyi Miniszter ur felhívása — szarvasmarha tenyésztéssel egyetemes alakítása tárgyában. Tudomásul szolgál és annak idején az alakuló gazdasági járási bizottságnak megküldeni rendeltetik.

75/71.

Egyesületi titkár jelenté, hogy Dunszt Ferenc apát ur keszthelyi, Bachar Antal szántói bérlő és Lázár Soma bocskai birtokos urak a gazdasági egyesület rendes tagjai sorába felvételre jelentkeznek.

Jelentkezők az 1891-ik évi január 1-től a zalamegyei gazdasági egyesület tagjai sorába felvételre, részükre a felvételi okmány, a kötelező nyilatkozat, az alapsza-

lyalok, a biztosítási díjkezdmény jegyzék és a szőlőszeti pályamunka megküldetik.

Felvételiükről az egyesületi pénztárnok ur, az első m. áll. biztosító társaság és a gazdasági értesítő kiadó hivatala értesítendők.

76/67.

A m. kir. földmívelésügyi miniszterium megküldi a „szarvasok kolerája“ című művet — írta dr. Rátz István rk. tanár, s ennek szélesebb körben terjesztését óhajtja.

A mű a könyvtárba helyeztetik.

77/65.

Árjegyzékek és hirdetések.

Tudomásul szolgál.

78.

Ezen jegyzőkönyv hitelesítésére felkértek: Csertán Károly és Farkas József tag urak.

Egyéb tárgya a gyűlésnek nem lévén, a jegyzőkönyv bezáratik. Kmt.

Jegyzette:

Orosz Pál s. k.,
e. titkár.

Háczky Kálmán s. k.,
ügyv. elnök.

Közegészségügy.

Dr. Mangin Károly kir. tanácsos és megyei tisztifőorvos a megye területén f. évi június hóban észlelt közegészségi állapotról és egyéb, a közegészségügyet érdeklőkről a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság július havi üléséhez:

„A közegészségi állapot úgy a felnőttek, mint a gyermekek közt a megye egész területén kedvező volt, megbetegedés egyáltalán kevés fordult elő; a felmerült kórmegek közt legnagyobb százalékot aintak az emésztőszervi hurutok; észleltettek váltólázak és hasi hányásnak egyes esetei. Kanizsán az elemi iskolás és kisdodovodába járó gyermekek közt enyhe lefolyású kanyarónak esetei kerültek gyógykezelés alá. Az iskolák a bekövetkezett szüneteknek amugy is küszöbön léte tekintetbe vételével a hónap közepén bezárattván, a baj tovább terjedése azonnal meggátoltatott. Említést érdemel még, hogy Hottón több gyermek szelid lefolyású hökhurutban szenvedett.

Hevényfertőző kóroktól a megye az egész hónapban járványmentes volt.

A védőoltás legnagyobb részben befejezetett; hol ez még nem történt, az aratási idő után folytatni fog.

Boncvizsgálat összesen 11 esetben teljesített; hétésszer törvényszéki megbízatás folytán, négyszer rendőri tekintetből. A halál legközelebbi okai voltak a törvényszéki boncolatoknál: 2 agybénulás, 2 fuladás, 1 elégs 1. elvérzés, 1. agylob; a rendőrieknél 2 fuladás és 2 mérgezési gyomorlob.

Külső hullaszemle rendőri tekintetből véghezvitett 14. Súlyos sértés bejelentett 5.

Öngyilkosságot négy egyén követett el, kik mind akasztással vetettek véget életüknek.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 12 egyén lett áldozatává, és pedig vízbefut 7, villámsújtás folytán halt meg 1, fáról leesvén, agyrázódást szenvedett 1, gomba mérgezés folytán mult ki 2 és méz oltáskor a meszes gödörbe esvén, elégett 1.

Elmekórnak 5 esete lett hivatalos beavatkozás tárgya. A betegek közül 4 megfigyelés végett kórházba szállított, egy pedig, mint esendes örült, házi gondozás alatt hagyott.

Keleti kereskedelmi tantolyam.

A vallás és közoktatásügyi miniszter egyetértőleg a kereskedelemügyi miniszterrel, legközelebb adta ki a keleti kereskedelmi tantolyam szervezetét, melynek alapján a közönség tájékozása végett közöljük a következőket:

A keleti kereskedelmi tantolyam célja a kereskedelmi pályára készülő egyéneknek alkalmas adni arra, hogy a kelet több nyelveivel, továbbá kereskedelmi, néprajzi és egyéb viszonyaival megismerkedjenek s ezáltal egyrészt kibővítsék azt a kört, amelyben előmenetelüket kereshetik, más részt pedig belépessenek ama tényezőkh sorába, melyeknek hivatásuk oda hatni, hogy kereskedelmi köreink figyelmüket mindinkább kelet felé irányozzák.

A tantolyam két évre terjed és a budapesti kereskedelmi akademián van elhelyezve. A tanév mindig szeptember 1-én kezdődik s a következő év június 30-án végződik.

A tantolyam hallgatói rendesek és rendkívüliek. Rendes hallgatók azok, akik a tantolyamra beiratkozva, magukat az előirt tantárgyak hallgására és a colloquiumokban való részvételre kötelezik.

Rendkívüli hallgatók azok, akik ismereteik kibővítése céljából egyes tantárgyakat kívánnak hallgatni.

Rendes hallgatók a tantolyam első évében azok vétetnek fel: a) kik valamely kereskedelmi akademián vagy közepkereskedelmi iskolán zárvizsgálatot tettek, vagy az általános középiskola végzése után az egy évi szaktanfolyamot végeztek és minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot nyertek; b) akik a kereskedelmi pályán vannak elfoglaltva, a 18 éves kort elérték és felvételi vizsgálat után tanúságot tesznek arról, hogy a kereskedelmi szaktárgyakból legalább azzal a jártassággal bírnak, mint azok, akik a kereskedelmi középiskolai zárvizsgálatot elégséges eredménnyel tették le.

Rendkívüli hallgatóknak felvétetik mindenki, aki a kereskedelmi szakmában van elfoglaltva és az általa választandó tárgyak megértéséhez kellő előképzettséggel bír.

A tantolyam II-ik évének végével azok, akik az év folyamában minden tárgyból megfelelték, végvizsgálatra becsáttnak, amely vizsgálatnak tárgya a két évi tantolyam összes tananyaga.

A tantolyamnak azon hallgatói, akik a tantolyamot jeles eredménnyel végeztek, a kereskedelemügyi minisz-

ter által a kereskedelmi muzeum kirendeltségeinél a jövőben betöltendő állomásokra való alkalmazásánál és az általa alapított kereskedelmi üzleti vállalkozásánál is lehetőleg figyelembe fognak részesíteni.

A tanfolyam rendes hallgatói előleges évfolyamos részletekben 40 frt évi tandíjat fizetnek. Jeles előmeneteli szegény hallgatók a tandíj fizetése alól egészen vagy részben felmenthetők. — Rendkívüli hallgatók az általuk hallgatott tárgyak minden heti órája után egész évre 5 frt tandíjat fizetnek, mely az év elején egy összegben fizetendő le.

E tanfolyam első évfolyama f. évi szeptember hó 1-én fog megnyitni s a tanfolyamot látogatni óhajtok a felvétel iránti folyamodványukat a felügyelő bizottsághoz címezve és a záróvizsgálati bizonyítvánnyal felszerelve, augusztus hó 1-ig a tanfolyam igazgatóságához, a budapesti kereskedelmi akadémiába küldjék.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A városi képviselőtestület f. hó 23-án Kovács Károly polgármester elnöke alatt rendkívüli ülést tartott, melyen több mint husz tárgy került tárgyalás alá és nyert végleges elintéztést. A gyűlés határozatait lapunk jövő számában fogjuk közölni.

Uj mise. *Filos Géza*, városunk szülötte, a szombathelyi egyházmegye új áldozára, t. hó 26-án délelőtt 10 órakor fogja a helybeli róm. kath. templomban új miséjét tartani. Manufactora és egyúttal az ünnepi szónok Balaton József zalaegerszegi esperes plebános lesz.

Kinevezés. *Dancsecs János* alsó lendvai segédlelkész Pákára plebánosává nevezetett ki.

Ejegyzés. *Dr. Hausner József* kis-komáromi orvos elfogadta Nyiregyháza *Pálovics Klára* kisasszonyt.

Tartalékos segédorvossá nevezetett ki *dr. Korein Adolf* szoboztatói orvos.

A zalaegerszegi iparos ifjak önképző és betegsegélyező egylete által folyó hó 19-én tartott nyári mulatság bevétele volt 263 frt 55 kr., kiadása 85 frt 32 kr. s így az egyletnek tiszta jövedelme: 178 frt 23 kr. Felülfizettek: dr. Czinder István 3 frt 20 kr., Grünwald Mór 1 frt 40 kr., Eisenstädter Zsigmond 1 frt 40 kr., Rigó Ferenc, Némethy Béla, Fenyvesi Miksa, 1—1 frt., Klossovszky Ernő, özv. Pámer Jánosné, Varga József, 80—80 kr., Fangler Mihály 60 kr., N. N., Puer István 50—50 kr., N. N., N. N., Paragi József, N. N., N. N., Fürst Sándor, N. N., Kaiser Albert, N. N., Kaszter Sándor, dr. Vizlendvay I., N. N., Kummer Gyula, N. N., özv. Tahy Rozália, Sauer N., Sauer Lajos (Kanizsa), Skublics Imréné, Szakál István, Snelka Gábor, 40—40 kr., Kovács László, Horváth Károly, 30—30 kr., Thassy Ferenc, Haffer Gábor, özv. Ujváriné, Rózsás Ferencné, Hochberger N., N. N., Biba Károly, Veljacssek László 20—20 kr., Lancesár István, 10 kr., N. N., 5 krajcárt, Medvési Gyula a tekeverseny nyereségét tárgyaúl egy arany keresztet. Fogadják a nemes szívű felülfizetők, nemkülömben mindazok, kik a mulatság rendezése körül, vagy annak sikeréhez bármilyen tekintetben hozzá járulni szívesek voltak, az elnökség a leg-hálásabb köszönetét.

Közéleti értesítésén fáradoznak Csáktornya. A képviselőtestület — legutóbbi ülésén — ily sétatér létesítését elvben elfogadta nagy szótöbbséggel s egy bizottságot küldött ki kebeléből, melynek feladatává tétetett a hely megválasztása és egyéb, előzetes teendők végzése. E bizottságba tagokul beválasztottak: Benesák Ferenc, Hirschmann Leo, dr. Krasovecz Ignác, Morandini Bálint, Pálya Mihály, Prusácz Alajos és Szilágyi Gyula.

Nyári mulatság. A zalaegerszegi kereskedő-ifjak önképző-köre a folyó hó 1-ére hirdettet s tekeversenyvel egybekötött mulatságát augusztus hó 2-án tartja a kaszaházi kertben.

Adomány. A balatonfüredi szinkörre, valamint az ottani kórházra *Lator Sándor* 1—1 frtot adományozott.

A zala-göganfai önkéntes tűzoltó egyesület töltszerelvényeinek gyarapítására július 26-án, vasárnap Küllay ur nyiresében nyári táncmulatságot rendez. Tűzoltói diszkvionulás dé után 2 órakor. Ételekről s italokról a vendéglős gondoskodik. Beléptidj személyenkint 30 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtnak. Kedvezőtlen idő esetében a mulatság a következő vasárnap: augusztus 2-án lesz.

Ösztöndíj pályázat. Az 1891/92 lk tanévtől kezdve a fiúmei m. kir. állami kereskedelmi akadémiánál két 400 frtos ösztöndíj állomás töltetik be. Ezen ösztöndíjakra a Magyarország területén levő és nyilvánossági joggal bíró gymnasiumoknak és polgári iskoláknak a kereskedelmi pályára készülő, bármilyen vallású, magyar növendékek tarthatnak igényt, kik ezen középiskolák 4 vagy 5 osztályát általános jeles eredménnyel végezték és az erkölcsi magaviseletben jó érdemjegyet nyertek. A vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett és augusztus 5-ig a fiúmei m. kir. h. tanfelügyelőséghez benyújtandó kérvényhez csatolandók: 1) A tanuló keresztlevele, illetőleg születési bizonyítványa. 2) Az 1890/91-évről szóló iskolai bizonyítvány. 3) Szegénységi bizonyítvány. 4) A folyamodó atyjától vagy gyámjától kiállított kötelező nyilatkozat arról, hogy az ösztöndíj adományozása esetén az illető tanuló kereskedelmi tanulmányait a fiúmei m. kir. áll. kereskedelmi akadémián fogja elkezdeni és a záró vizsgálatot is ideértve, befejezni.

A kesztelyi főgymnasium építésére a verseny-pályázat lejártáig 26 ajánlat érkezett be, még pedig 4 a kőműves- és földmunkára, 4 a kőfaragó munkára, 5 az ácsmunkára, 1 a eszerpítő munkára, 2 a bádogos munkára, 1 az asztalos munkára, 4 a lakatos munkára 2 a mázólo munkára, 2 az üveges munkára, 1 a hengerekt vastartályok- és falkötő vasakra. A kőműves- és földmunkáknál Hagymásy Gyula zalaegerszegi építésznek ajánlatát fogadták el, mint legelőnyösebbet, míg a

többi munkát mind kesztelyi iparosoknak adták át. Számításba véve a leengedéseket, a főgymnasium építete 51.000 frtba fog kerülni.

A balatonfüredi fürdőt a szerkesztőségünkhöz beküldött legújabb kimutatás szerint július hó 17-ig 1.299-en látogatták.

Sport hír. Gróf. Festetics Tassilló Coureur nevű két éves pejménje, f. hó 17-én Angolországban a Newmarkban tartott lóversenyen 19 versenytársa közül elsőnek érkezett be.

A kutyaadó tárgyában alkotott megyei szabályrendelet megerősítést nyervén a belügyminiszterium részéről, a kutyák összeírása megyeszerte folyamatban van. A csáktornyai járásban az összeírás szerint van 1.337 kutya, még pedig 23 luxus-eb, 36 vadász kutya, 1.268 házőrző és mészáros kutya. Közülök adó alá esik 718, adómentes 619. A kivetett adó 334 frtot tesz.

Megölte saját fiát. Az idegesség mostani szomorú korszakában lépten, nyomon megdöbbentő esetekkel találkozunk, mik kétségtelenül igazolják, hogy az élet-izgalom közepette ideg-beteggé lett emberek nagy részénél mennyire meggyengült, tehetetlenné lett az erkölcsi akarat-erő. A kissé felizgatott emberen erőt vesz az indulat; megfelekedzik legszentebb tartozásáról; az apa a fiu, a testvér a testvér, a hitves a hitves vérében fűröszt meg gyilkos kezét. Egy ily mélyen elszomorító eset tartja izgatottságban a Nagy Kanizsa mellett fekvő Ujlak község lakóit. Jul. 22-én az ottani községbíró valami csekély dolog miatt szóvitába keveredett fiával. E közben a fiú tiszteletlen szavakkal illette apját, mire ez annyira felindult, hogy a keze ügyébe eső tárggyal fiát fejbe csapta. A fiú halántékon találva, összeesett és meghalt. Az apa önként jelentkezett. A hivatalos vizsgálat fogja kideríteni: mily fokú izgatottságban követte el szörnyű tettet a különben kifogástalan multú, tisztességes ember?

Aratási eredmény. Megirtuk már annak idején lapunkban, hogy Nagy-Kanizsán és vidékén a vetések általában kedvezőbbben fejlődtek ki, mint azt a vetések tavaszi állásából remélni lehetett. Az aratási eredmény azonban nem felel meg a várakozásnak. — Az aratás előtti néhány köd esés rossz hatással volt a gabonákra, amennyiben azok lekaszálas után megfekedtek s a kalászkokban a szemek megaszak, megtöppedtek. Dombosabb helyeken ez a jelenség kisebb mértékben mutatkozik; de a lapályokban annál nagyobb mértékben. Ennek következtében azután a keresztek bizony nagyon rosszul fizetnek. És mivel ez majdnem mindenütt így van, nem lehet érteni, hogy egyik-másik napilap tudósítója minő tendenciából írja, hogy az aratási eredmény általában türethetőnek, kielégítőnek mondható. Ellenkezőleg; legtöbb helyen az illetékes körök komolyan aggódnak, hogy a szegény nép ideai jövedelméből adóját egyáltalán nem lesz képes fedezni.

Tűz volt városunkban f. hó 21-én délután 1—2 óra között a Pap utcában, Vidovics János és Jagadies János házaí égték el. Előbbinek istállójában benn égett egy tehén és egy tinó. A tűz tova terjedését sikerült tűzoltóinknak megakadályozni és nagyobb veszedelemnek elejét venni. Mind két károsult nagy nyomorral küzd s mint haljuk, mozzalom indult meg őket nyilvános gyűjtés útján segélyezni.

Richter-féle
Fejettörő
Legújabb türelmi játék.
176 feladat.
Nagyon érdekes és nagyon mulatságos.
Ára 35 kr.;
minden játékszer kereskedésben kapható.
Keresse értékes utázasoktól orjunkt magunkat és csakis oly skatulyákat fogadjunk el, melyeken a gyári jel a „veres Horgony” van.

Nyersselyem kelmeruhákat
— 10 frt 50 kr. egy-egy ruhának való,
valamint jobb minőségűeket is küld porto- és vámmentesen **G. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben. Minták póstaforodultával. Levelekre 10 krajcáros levélbélyeg teendő.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Házeladás.
Zala-Egerszeg, élénk forgalmú utcában, egy
ujjonan épült ház,
mely áll 4 külön teljes lakásból, fakamrákkal, pincével és nagy kerttel, az eleje korcsmának, esetleg boltnak is igen alkalmas és jelenleg is korcsma, örök árban eladó.
Bővebb felvilágosítást ad
Bence György
asztalos-mester úr helyben.

Nestlé H. gyermeklisztje.
25 évi eredmény.

38 kitüntetés, melyek között
14 tisztelet okmány,
és 18 arany érem van.

Számos bizonyítvány a legelső orvosi tekintélyektől.

GYÁRI JELVÉNY.

Tökéletes tápszer kis gyermekek számára.
Pótleka a hiányzó anyatejnek, megkönnviti az elválasztást, könnyen és tökéletesen emészthető, minélfogva gyomorban szenvedő felnőtteknél, mint tápszer, a legjobban ajánlható.

Egy adag 90 kr.
Nestlé Henrich condensált lisztje.
Egy adag 50 kr.

Raktár: Zala-Egerszeg: Kaszter Sándor gyógyszerárban. Kapható továbbá Magyarország minden gyógyszerárban és gyógyszeranyagok kereskedésében.

Hirdetés.

A zalaegerszegi Takarékpénztár részvény társaság az ujonnan felépített intézeti bérházban a következő lakásokat **folyó évi november 1-től bérbe kiadja:**

I. számú földszinti lakás,
mely áll 3 keletnek néző, 1 délnek néző, 1 cseléd, 1 előszobából, 1 élés kamra, 1 konyha, 1 árnyékszék, 1 padlásrész, 1 fapince, 1 bor- vagy zöldségpince, 1 közös mosókonyha. **Évi lakbér 500 frt.**

II. számú emeleti lakás,
mely áll 4 nyugotnak néző, 1 folyosóra néző, 1 cselédszobából, 1 élés kamra, 1 előszoba, 1 konyha, 1 padlásrész, 1 árnyékszék, 1 fapince, 1 bor- és zöldségpince, 1 közös mosókonyha. **Évi lakbér 500 frt.**

V. számú emeleti lakás,
mely áll 3 nyugotnak néző, 2 délnek néző és 1 dél- és nyugotnak néző szöglet szobából, 1 cseléd szoba, 1 élés kamra, 1 konyha, 1 padlás, 1 fapince, 1 bor vagy zöldségpince, 1 árnyékszék, 1 közös mosókonyha. **Évi lakbér 600 frt.**

VI. számú emeleti lakás,
mely áll: 3 keletnek néző, 1 kelet és délnek néző szöglet szobából, 1 délnek néző szobából, 1 konyha, 1 élés kamra, 1 cselédszoba, 1 előszoba, 1 árnyékszék, 1 padlásrész, 1 fapince, 1 bor vagy zöldségpince, 1 közös mosókonyha. **Évi lakbér 400 frt.**

A lakások kibérlése iránt bővebb telvilágosítással szolgál
az igazgatóság.

15823

157
257

Melléklet a „ZALAMEGYE” 1891. évi 30-ik számához.

1114 ni. 1891. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1891. évi július hó 11-én kelt 38225. számú rendeletével a **pécsváradi** állami közuton levő **letenyei**

Murahid

5. és 6. sz. jégtörőinek újbóli építését, valamint a 6. sz. jégtörő és járom biztosítási munkáját 1845 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az

1891. évi augusztus 10-ik napjának d. e. 10 órájára

a zalavárnegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a zalavárnegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Kelt Zala-Egerszeg, 1891. július 22.

Zalavárnegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

Hirdetmény.

A zala-egerszegi közkórház részére szükséges beszerzendő tárgyak u. m.:

50 ing,
30 köpönyeg,
50 lepedő,
10 orvosi kendő.

Vállalkozni kívánók a kórháznál naponként reggeli 8 órától fogva a megkivánt tárgyak minőségét megtekinthetik, és az ajánlatukat **f. évi augusztus 10-ig** betérjeszhetik.

Zala-Egerszeg, 1891. július 24.

Seregélyes István
a közkórház gondnoka.

250 tk. 91.

Árverési hirdetmény.

Az alsó-lendvai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Toth József** dömezföldi lakos végrehajtatónak **Módon Anna** férj. **Gerencsér Józsefné** és **Módon Gaborné** (mint kiskoru Módon Gábor gyámja) dömezföldi lakos végrehajtást szenvedő elleni 36 frt 97 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az (a-lendvai kir. járásbíróság) területén lévő, a dömezföldi 17. sz. tjkvben I. 1—10. sorsz. a. foglalt s $\frac{5}{12}$ -ed részben Módon Gábor és Anna kiskoruak nevében álló, az adó alapján 433 frtra becsült részre, továbbá ugyanazon tjkvben $\frac{1}{2}$ sor 316 hrsz. a. foglalt s $\frac{5}{12}$ -ed részben Módon Gábor és Anna kiskoruak nevében álló, az adó alapján 142. frtra becsült részre, ugyanazon tjkvben $\frac{1}{2}$ sor 499. hrsz. a. foglalt s $\frac{5}{12}$ -ed részben Módon Gábor és Anna kiskoruak nevében álló s az adó alapján 176 frtra becsült részre; végül ugyanazon telektjkvben $\frac{1}{2}$ sor 513. hrsz. a. foglalt s Módon Gábor, Módon Anna, Durgó Ferenc kiskoruak, Pintér Julianna, ifj. Toth József nevében álló, az adó alapján 36 frtra becsült egész ingatlanra a végrehajtási törvény 156. §-ához képest 433 frtban, 142 frtban, 176 frtban és 36 frtban

az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1891. évi augusztus hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor** Dömezföld községben a község házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsülésének 10%-át vagyis 43 frt 30 krt, 14 frt 20 krt, 17 frt 60 krt és 3 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törv. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt A.-Lendván 1891. évi január 26. napján.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.
Szirmay kir. albiró.

Ad. 2882 P. 1891.

Hirdetmény.

Alulírott kiküldött törvénytárszékű bíró által közzé tétetik, miszerint Zalamegye Cséb község volt urbéresei a részükre kiadott legelőnek birtok arány szerint leendő felosztását kérelmezik, mely kérvényre az összes érdekeltek meghallgatása céljából tárgyalási határidőül **1891. évi augusztus hó 8-ik napjának d. e. 9 órája** a helyszínére Cséb községbe, a község bíró házához kitűzetett; — ennél fogva felhivatnak mindazok, a kik ezen ügyben érdekeltek, hogy a fenti helyen és napon annál is inkább megjelenjenek, mivel elmaradásuk esetén érdekeik dr. Szigethy Elemér ügyvéd, kirendelt ügygondnok által, fognak képviseltetni.

A kir. törvénytárszék.

Zala-Egerszeg, 1891. július 6.

Somogy
kik. trvszéki bíró.

Radeim i savanyúvíz.

Legdúsabb natron-lithion tartalmú savanyúvíz.

RADEIM

Raktár Zala-Egerszeg: Fenyvesi Miksa
kereskedésben.

Kipróbált gyógyszer hágy savas betegségekben (köszvény, húgykőbetegségben), továbbá minden nyomor, vese, hólyagbetegségben, aranyér- és sárgaságban.

Dr. Garrod, Hisinger, Cantani, Ure kísérleti bebizonyították, hogy a szensavas lithion legnagyobb oldó képességű savanyúvízzel a legkeresettebb gyógyszerrendelvény értékét eléri.

Mint általában a szensavas lithion legnagyobb oldó képességű savanyúvízzel a legkeresettebb gyógyszerrendelvény értékét eléri.

A radeimi gyógyvíz savanyúvíz és vasfürdők, fő hatással vannak a köszvény, húgykőbetegségekben, vesebetegségekben, aranyér, sárgaság, női betegségekben és elgyengült állapotban stb.

A legújabb árak
A gyógyfürdőre és a savanyúvízre vonatkozó prospektust ingyen küldi.

A fűrdőigazgatóság
Radeim (Stájer).

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyúvize

A MOHAI ÁGNES FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is úgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyzseléokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják kérjük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltani. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás **kutkezelősége Mohán**.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb. kir. udv. ásványvíz-szállító-nál, BUDAPEST, Erzsébet tér 8. sz.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénsavtartalmu. — A bornak színét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékü „Spritzer” előnyös szolgáltatást tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Borna használatu kiterjedt kedveltségnek örvend.

Küldendő szolgálatot tesz az emésztési savaroknál.